



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Christum esse Primogenitum mortuorum, & primitias dormientium. Sectio
XI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

Christum esse primogenitum in multis fratribus.

SECTIO X.

DICITUR postremò Christus primogenitus in multis fratribus, ad Rom. 8. *Et sic ipse primogenitus in multis fratribus*, quò etiam pertinet illud Psalm. 88. *Et ego primogenitum ponam illum excelsum pra regibus terra.* Primogenitum, inquam, id est, præcipuum filiorum, cui primogenituræ priuilegia debeantur: de quibus priuilegiis legendus est Abulensis in 25. cap. Genesis. Pro cuius maiori expositione nõ aduertendum est, omnes homines esse fratres Christi propter communionem naturæ cum Christo, præcipuè verò fideles propter fidem, quam habent in Christum, & maximè iustos, propter communionem gratiæ, iuxta illud Ioan. 1. *Dedit eis potestatem filios Dei fieri*, id est, fratres Christi. Et ad Hebr. 2. *Non confunditur fratres* *Narrabo nomen tuum fratribus meis.* Et Matth. 28. *Nunciate fratribus meis, &c.* Atque hanc ob causam Christus se appellat sapissimè filium hominis, vt Ioan. 3. *Exaltari filium hominis*, & aliàs: non solum, vt vult Tertullianus libro de carne Christi, & Irenæus lib. 3. contra Valentinus cap. 21. vt intelligeremus, eum non solum esse verum hominens, sed carnem accepisse nascendo. Adam enim homo fuit, sed filius hominis non fuit, quia carnem non accepit nascendo: sed etiam vt significaret se iam cum hominibus cognationem carnis habere, fratremque nostrum per assumptam humanitatem esse: vnde olim Christiani se communiter fratres appellabant, quemadmodum auctor est Tertullianus in Apologetico cap. 39. & lib. de corona militis cap. 1. lib. 3. contra Marcionem, & Clemens Alexandrinus lib. 5. Stromatum. Cæterum, vt diximus, iusti peculiari ratione fratres Christi appellantur, quia sunt ærè filij Dei adoptiui, per veram adoptionem, quæ est ipsa iustificatio, quemadmodum docet D. August. epist. 120. cap. 4. & lib. 3. contra Faustum Manichæum. Ratio verò est, quia iustificatio est veluti quædam generatio: atque de hac adoptione intelligendum est illud Ioan. 1. *Dedit eis potestatem filios Dei fieri.* Et illud 1. Ioan. 3. *Videte qualem charitatem dedit nobis Deus, vt filij Dei naminemur, & simus.* Et ad Rom. 8. *Accipistis spiritum adoptionis filiorum per Iesum Christum.* Et ad Ephes. 1. *Prædestinasti nos in adoptionem filiorum per Iesum Christum.* Vnde Paulus Apostolus rectè ex hac adoptione ad ius hæreditatis argumentatur, cum ait ad Rom. 8. *Quod si filij & hæredes, hæredes quidem Dei, cohæredes autem Christi:* quæ de re legendus est D. Thom. 3. part. quæst. 23. art. 1. horum igitur omnium fratrum, Christus appellatur Primogenitus.

Christum esse Primogenitum mortuorum, & primitias dormientium.

SECTIO XI.

VLTIMO dicitur Christus, *Primogenitus mortuorum* quod hoc loco ait Ioannes, quia primus omnium ad vitam immortalem reuixit: quo etiam sententia appellatur, *Primitias dormientium*, i. ad Corinth. 15. Pro cuius rei intelligentia sciendum est, resurrectionem esse veluti quandam regenerationem, sic enim appellatur à Christo Matth. 19. *In regeneratione, cum sederis filius hominis, &c.* eamque ob causam sepulchrum, vtero comparatur. Vnde Diuus Ambr. serm. 48. de sepulchro Christi loquens *Vbi que, inquit, beato Corpori deservit sanctitas, vbi que virginitas, purus illud venter concepit, nouus tumulus includit, quin potius ipsam sepulchrum vulnam dixirim, est enim similitudo non parua, sicut enim Dominus de matris vulna*

vinus exiit, sic de sepultura viuis surrexit, nisi quod gloriosior ista est, quam illa natiuitas, illa enim corpus mortale genuit, hac edidit immortale. Post illam natiuitatem, ad inferos descenditur, post hanc, remeatur ad caelos: quare Christus a mortuis resurgens iterum genitus dicitur, primogenitus autem, quia primus omnium resurrexit immortalis.

Verum iam hinc illa sese offert controuersia de resurrectione videlicet eorum, II. qui Matth. 27. dicuntur surrexisse. Dum enim Mattheus signa, quae in ipso Christi obitu acciderunt, commemoraret, subiunxit. Monumenta aperta sunt, & multa corpora sanctorum, qui dormierant, surrexerunt. In qua quidem quaestione duplex est sententia. Vna est, eos, qui a Mattheo commemorantur, non resurrexisse ad vitam immortalem, sed iterum obijisse postquam resurrectionem Domini testati fuerant: quae sententia est ferè omnium veterum, quam sequitur Diuus Augustinus epistola. 99. quae est ad Euodium, eamque nititur confirmare ex Actuum 2. vbi Diuus Petrus contendit, illud Psalmi, 15. Non derelinques animam meam in inferno, nec dabis sanctum tuum videre corruptionem, non de Dauide, sed de Christo esse intelligendum, idque ex eo probat. Quia Dauis, inquit, mortuus est & sepultus, & sepulchrum eius apud nos est. Si autem Pectus non intelligeret ossa Prophetae illic iacere, nihil plane probasset: erant igitur tempore Petri Dauidis ossa in sepulchro: Cum igitur, inquit Augustinus, Dauis resurrexerit simul cum illis, qui cum Christo resurrexisse memorantur, plane iterum obijt, atque adeo resurrexit mortuus.

Secundò, argumentatur ex illis verbis Pauli ad Hebraeos 11. Et si omnes testimonio fidei probati, non acceperunt reprobationem, Deo pro nobis aliquid melius providente, ut non sine nobis consummarentur, id est, gloriam animae, & corporis reciperent. Tertio possumus argumentari pro Augustino in hunc modum. Iob Patriarcham resurrexisse cum Christo, habetur Iob. 42. iuxta editionem Septuaginta interpretum, & Theodotionis, quae sic habet: Scriptum est autem, ipsum rursus resurrecturum cum quibus Dominus resurgit, vbi particula, rursus, innuit, cum Iob ab illa sua calamitate diuinitus erectus est & excitatus, tunc quodammodo resurrexisse. Haberi autem haec in editione Septuaginta auctor est Origenes in epistola ad Iulium Africanum, eamque historiae partem tanquam legitimam amplectuntur Diuus Chrysostomus homil. 82. ad populum Antiochenum, Theodoretus quaest. 92. in Genesis, Polychronius in hypothese super librum Iob, Olympiodorus in sua item hypothese, & in Protheoria cap. 32. & in commentarijs, Iulianus Scuerus, & Euagrius in suis explanationibus, quibus postremam Iobi partem illustrarunt: quos omnes citat Paulus Comitulus Societatis nostrae in Catenam Iob à se elegantissime è Graeco in Latinum conuersa, & etuditijs obseruationibus illustrata. Sed quod maioris est ponderis, Clemens Romanus lib. 5. Constitutionum Apostolicarum cap. 6. eandem partem tanquam canonicam citat, his verbis: Diuus ille, atque insignis tolerantia Iob, de quo ait scriptura, cum esse, ipsum rursus suscitandum cum quibus Dominus resurgit. Ambrosius etiam lib. 1. de interpellatione Iob cap. 8. Hoc testimonio tanquam scripturae sacrae titulum, ad probandum Iob cum Christo à mortuis fuisse suscitatum. Denique eandem sententiam legimus in versione Graeca Septuaginta interpretum nuper correctae ex auctoritate Xisti. V. Pontificis maximi, ad fidem vetustissimarum, & probatissimorum codicum. Ex his huiusmodi ducitur argumentatio. Iob cum Christo resurrexit, ut hactenus probauimus, & tamen dicit de seipso cap. 29. quod sit in nouissimo die resurrecturus. Scio, inquit, quod in nouissimo die, de terra surrecturus sum, & in carne mea videbo Deum saluatorem meum. Ex quo efficitur, illum post priorem resurrectionem,

Mat. 27. 52.
Surrexerunt
ne aliqua
corpora san-
ctorum in obitu
Christi
1. Sententia.
Augustin.
1. Argum.
Act. 2. 28.
Psalm. 15. 10.
De August.
III.
Secundum.
Heb. 11. 39.
Tertium.
Iob. 42.
A calamitate
sua ere-
ctus Iob quo-
dammodo
surrexit.
Origenes.
Chrysost.
Theod.
Polychron.
Olymp.
Iulian.
Euagr.
Paul. Com.
Clem. Rom.
D. Ambros.
Deducitur
argumenta-
tio pro Aug.
Iob. 29. 24.

VIEGAS
Iob
Patriarcham
resurrexisse
cum Christo

III.

Theoph.
Sotas
2. Sententia
qua praefer-
tur.
D. Thom.

H. Hieron.

Prima ratio.

Secunda.

Postrema.
Caiet.

iterum obiisse, alioqui enim iterum in nouissimo die resurgere, haud posset.
Hæc sunt potissima, quæ pro Augustino adduci queunt, quam etiam sententiam sequitur Theophilactus in 27. caput Matthæi, & Dominicus Soto dist. 43. quæst. 2. art. 1. quarti lib. sententiarum. Ea tamen ut verum fatear placere mihi nunquam potuit, quemadmodum neque Cardinali Caietano in vigesimum septimum caput Matthæi, & in commentarijs in tertiam partem quæst. 53. Nobilium præterea sententia glossa super idem caput Matthæi, & fauet D. Thomas in 4. distinct. 43. & in additionibus quæst. 77. art. 1. quanquam 3. part. quæst. 33. artic. 3. magis videtur ad Augustinum accedere, quatenus ait, eius rationes efficaciores videri. In eandem nostram sententiam magis propendet Diuus Hieronymus in sermone de Assumptione, quâuis eam sub lite relinquat: & quamuis in vigesimo septimum caput Matthæi, dicat eos qui cum Christo surrexerunt, surrexisse, sicut surrexit Lazarus, quod non possumus verè ac realiter, sicut Lazarus, non verò ad vitam mortalem interpretari. Triplex potissimum ratio nos fauet. Vna est, quia alioqui si surrexerunt morituri, resurrectio eis non beneficium, sed pena fuisset. Altera, quia resurrexerunt, ut sua resurrectione, Christi resurrectionem testarentur, quemadmodum vel ipsi aduersarij confitentur, non fuissent autem resurrectionis Dominicæ testes idonei, si iterum obierunt, facile enim sibi homines persuaderent, Christum etiam resurrexisse moriturum. Postrema, quæ Caietani est, quia cum homo sit animal sociabile, debuit Christus secum aliquos in corporibus gloriosis excitatos in cælum deferre, cum quibus ageret, alioqui non fuisset, eius in cælo vita, ac felicitas omnibus numeris expleta, & absoluta.

V.

Respondetur
locis scripturæ
pro 1. senten-
tia.

Ad primum.
Ad secundum.

Ad tertium.

Iob 29. 25.

Deciditur
quæstio.

Ad primum locum pro Augustini sententia adductum, concedimus Davidem resurrexisse cum Christo ad vitam immortalem, nec amplius obiisse. Ad Petri autem institutum, non erat opus, ut eo ipso tempore Davidis cineres in sepulchro illo existerent, sed satis erat esse apud omnes vulgatissimum, Davidis corpus in eo sepulchro vidisse corruptionem, & in cineres fuisse cõuersum. Ad secundum. Dicimus illud, *Non acceptis re promissionibus*, Ad mysteria gratiæ, & incarnationem Christi referendum, ut non sine nobis, inquit, consummarentur, quia nimirum perfecta consummatio in lege gratiæ completa est. Quod si quis contendat, istam consummationem ad gloriam corporis pertinere, dicimus Paulum vniuersè loquide omnibus Patribus legis veteris, immò & naturæ, cui non obstat aliquos eorum ad vitam immortalem simul cum Christo resurrexisse. Ad tertium, libenter damus Iobum Patriarcham cum Christo resurrexisse, sed ad vitam tamen immortalem: cum vero ipse dixit, *Scio quod redemptor meus vivit, & in nouissimo die de terra surrecturus sum*: dicimus eum non de sua ipsius persona, sed de vniuersali hominum resurrectione more prophético enuntiasse. Quod verò attinet ad locum Matthæi, quo videtur affirmari, illos ante ipsum Christum, resurrexisse, siquidem eorum resurrectio inter signa passionis Christi commemoratur. Respondeo, id dictum fuisse per anticipationis figuram in sacris literis visitatam, nõ quod eo tempore passionis Christi resurrexerint. Atque ita relinquatur Christum Dominum optimo iure primogenitum mortuorum à Ioanne appellari.

Et Princeps Regum terre.

SECTIO XII.

I.
Principatum
per quod obti-
nuerit Chris-
tus.

OBSERVANDUM est primò, rectè postquam mentio mortis Christi facta fuerat illis verbis: *Primogenitus mortuorum*, subiungi, *Et Princeps regum terre*, ut intelligeremus Christum per mortem, obtinuisse principatum. Id quod pro